Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Program edukacyjny „Rewitalizujemy Żyrardów" – scenariusze zajęć

TEMAT 1. MALI ODKRYWCY

Utila sp. z o.o.

WARSZAWA | PAŹDZIERNIK 2019

SPIS TREŚCI

1. Lekcja 1 3
Informacje wprowadzające 3
Przebieg lekcji 1 3
2. Lekcja 2 26
Informacje wprowadzające 26
Przebieg lekcji 2 26
3. Lekcja 3 27
Informacje wprowadzające 27
Przebieg lekcji 3 28
4. Lekcja 4 29
Informacje wprowadzające 29
Przebieg lekcji 4 29

1. LEKCJA 1

INFORMACJE WPROWADZAJĄCE

- **Program zajęć dla klasy V SP**
- **Cele ogólne:**
  1) Zapoznanie uczniów z pojęciem rewitalizacja
  2) Budowanie tożsamości lokalnej wśród uczniów
  3) Wzbudzenie wśród uczniów zainteresowania historią swojego miejsca zamieszkania

- **Cele szczegółowe:**
  Uczeń:
  1) Zna pojęcie rewitalizacja
  2) Wie co daje rewitalizacja i kiedy jest potrzebna
  3) Rozpoznaje miejsca zabytkowe i ważne dla historii miasta Żyrardowa
  4) Zna ważne osoby związane z Żyrardowem
  5) Potrafi wyszukiwać ważne informacje
  6) Potrafi dokonać selekcji informacji

- **Metody pracy:** poszukujące, aktywizujące: burza mózgów, słoneczko
- **Formy pracy:** indywidualna, grupowa
- **Środki dydaktyczne:** encyklopedie, książki dot. Żyrardowa, załączniki do scenariusza
- **Zakładane rezultaty:**
  1) Wzrost poziomu wiedzy nt. procesu, jakim jest rewitalizacja
  2) Wzrost poziomu wiedzy nt. swojego miasta
  3) Zwiększenie poziomu świadomości wśród uczniów odnośnie wagi miejsca, w którym mieszkają

PRZEBIEG LEKCJI 1

1) „Czym jest rewitalizacja?"

Nauczyciel zapisuje na tablicy słowo REWITALIZACJA* razem z uczniami metodą „burzy mózgów" wyjaśnia to pojęcie.

Nauczyciel po dyskusji pokazuje grafikę przedstawiającą aspekty rewitalizacji:

Uwaga: Nauczyciel podsumowuje, że rewitalizacja to proces, który polega na przywróceniu do życia, prawidłowego funkcjonowania obszarów zdegradowanych, czyli zniszczonych lub objętych zjawiskiem ubóstwa, bezrobocia, dużej przestępczości czy niskiego poziomu edukacji. Rewitalizacja jest to długi proces, a jego powodzenie zależy od wszystkich mieszkańców, instytucji kultury, urzędów, przedsiębiorców. W rewitalizacji najważniejsi są mieszkańcy, dlatego ludzie znajdują się po środku pozostałych aspektów. Dlatego w rewitalizacji ważne jest realizowanie działań, które przyczynią się do tego, że mieszkańcom będzie się żyło lepiej np.:

- pomoc osobom bezrobotnym w zdobywaniu nowej pracy (sfera gospodarcza),
- poprawa jakość terenów zielonych np. parków czy też ograniczenie zanieczyszczenie środowiska (sfera środowiskowa),
- modernizacja dróg i chodników, tak aby wszyscy mieszkańcy mogli łatwo przemieszczać się po mieście (sfera przestrzenno-funkcjonalna),
- remonty budynków mieszkalnych.

Nauczyciel dodaje, że w mieście działa specjalna komórka, która zajmuje się rewitalizacją – jest to Wydział Rewitalizacji i Rozwoju Urzędu Miasta Żyrardowa.

Następnie nauczyciel wspólnie z uczniami szuka odpowiedzi czy rewitalizacja jest potrzebna naszemu miastu (rozmowa) i co może mu dać (metoda aktywizująca słoneczko).

Nauczyciel zapisuje na tablicy „Co rewitalizacja może dać naszemu miastu?", następnie rozdaje uczniom żółte karteczki samoprzylepne. Uczniowie zapisują na nich swoje pomysły w odpowiedzi na pytanie co rewitalizacja może dać naszemu miastu. Uczniowie przyklejają karteczki w formie słoneczka. Nauczyciel podsumowuje informacje uzyskane od uczniów.

Nauczyciel tłumaczy, że rewitalizacja prowadzona jest na określonym terenie w mieście. Ten teren nazywany jest obszarem rewitalizacji. Z jednej strony występują na nim problemy, o których była mowa wcześniej, a z drugiej jest to obszar, które ma duże znaczenie dla całego miasta.

Nauczyciel pyta czy uczniowie wiedzą, jaki teren miasta to obszar rewitalizacji, a następnie rozdaje mapy z obszarem (załącznik 1 – odrębny plik).

Nauczyciel pyta uczniów, czy wiedzą dlaczego ten obszar jest szczególnie ważny dla miasta, co tutaj takiego szczególnego się znajduje.

Nauczyciel podsumowuje dyskusję i wskazuje, że na tym terenie ustanowiony został Pomnik Historii- Żyrardów - XIX-wieczna Osada Fabryczna. Jest to szczególne wyróżnienie i praktycznie żadne inne miasto w Polsce nie posiada tak dobrze zachowanego układu zabudowy obiektów pofabrycznych – zakładów lniarskich, budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej takich jak dom kultury, szpital, szkoły. Wszyscy mieszkańcy powinni być dumni, że to właśnie w ich mieście zachowały się obiekty świadczące o ponad 100-letnich tradycjach lniarskich miasta. Oprócz miejsc i budynków ważne są również osoby, które na przestrzeni lat działały na tym terenie. To podsumowanie stanowi wprowadzenie do kolejnej części lekcji.

2) „Czy znam swoje miasto"

Nauczyciel dzieli klasę na 5 grup. Prosi o wybranie lidera, którego zadaniem będzie odczytanie wykonanego zadania oraz przyporządkowanie materiałów na tablicy. Rozdziela między grupami obrazki i opisy miejsc charakterystycznych dla obszaru rewitalizacji w Żyrardowie (załącznik 2). Zadaniem uczniów jest dopasować opis miejsca do ilustracji. Po skończonej pracy prosi o odczytanie opisów oraz o przyporządkowanie odpowiednich obrazków do opisów na tablicy. Uczniowie magnesami przypinają obrazki i opisy.

Uwaga: Przed lekcją nauczyciel przygotowuje materiały do pracy: drukuje załącznik nr 1 w 7 kopiach. Pierwsza kopia jest dla niego, pozostałe rozcina na poszczególne elementy: obrazki osobno, opisy osobno. Przygotowuje pocięty materiał dla 4 grup oraz zostawia jeden, by umieścić go na tablicy.

3) „Kto to taki”

Nauczyciel dzieli klasę na grupy (nauczyciel decyduje na ile grup-liczba grup zależy od możliwości dzieci). Dzieci dostają od nauczyciela karteczkę z imieniem i nazwiskiem osoby związanej z Żyrardowem (jeśli możliwości dzieci pozwalają, mają do opracowania 2 osoby). Zadaniem dzieci jest znalezienie informacji o tych osobach w dostępnych książkach i materiałach. Sugeruje się, żeby do pracy przynieść, wypożyczyć dostępne książki o historii Żyrardowa, osobach z nim związanymi, ewentualnie encyklopedie. Ważne, by poinformować dzieci, że mają to być krótkie informacje biograficzne, dlatego powinny być przygotowane zgodnie ze schematem z załącznika 2. Każda z grup prezentuje wyniki swojej pracy na forum klasy.

Jako podsumowanie lekcji można również zaproponować uczniom zgadywankę „Losowanie” – uczniowie po kolei losują karteczkę (wykorzystujemy opisy miejsc z poprzedniego zadania oraz opracowane przez uczniów informacje o znanych osobach)odczytują notatkę, a reszta klasy ma zgadnąć kim jest dana postać lub miejsce. Zabawa ta pozwoli usystematyzować wiedzę i utrwalić informacje o ważnych dla miasta osobach i miejscach.

Słownik pojęć dla nauczyciela – wprowadzający do tematyki, pojęcia powinny być wyjaśniane dzieciom zgodnie z propozycjami zawartymi w scenariuszu:

Rewitalizacja *- proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji (art. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777, z 2016 r. poz. 1020, 1250.).*

Gminny Program Rewitalizacji *- inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777, z 2016 r. poz. 1020, 1250.) wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji (na podstawie Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014- 2020).*

Stan kryzysowy *- koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym współwystępujących z co najmniej jednym z następujących negatywnych zjawisk:*

- *gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub*
- *środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub*
- *przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub*
- *technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska (na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777, z 2016 r. poz. 1020, 1250.).*

Obszar zdegradowany *– obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to zarówno obszarów miejskich, jak i wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów (Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020).*

Obszar rewitalizacji *– obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe (w tym poportowe i powydobywcze), powojskowe lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji (Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020).*

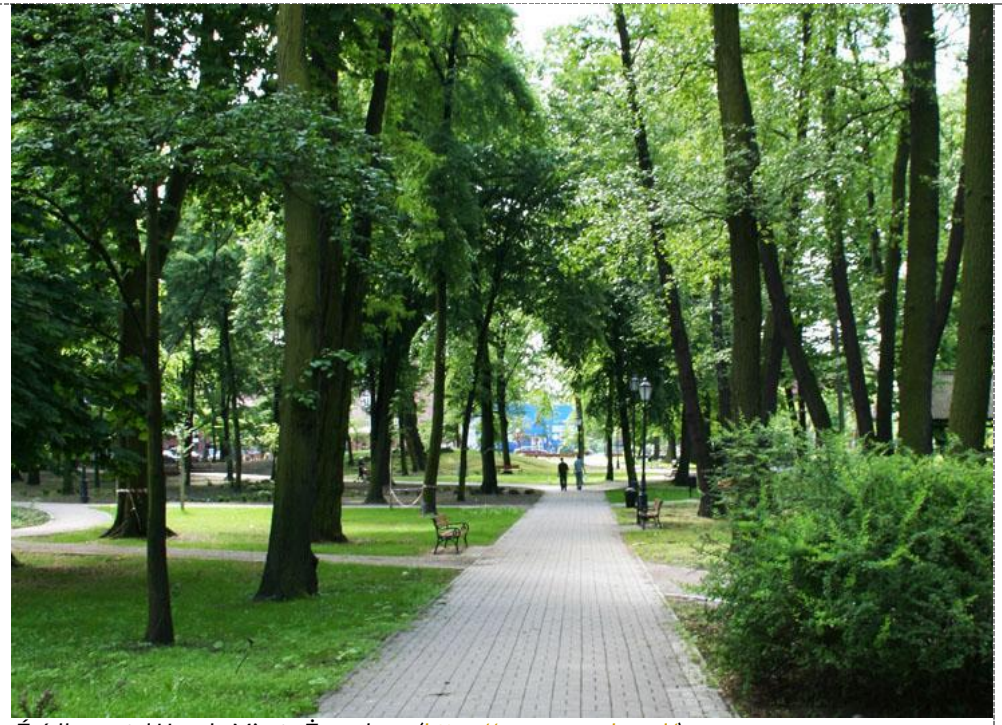

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: https://fotopolska.eu

Park im. Karola Augusta Dittricha

Założony pod koniec XIX wieku, zaprojektowany w stylu krajobrazowym przez Karola Sparmanna, znanego ogrodnika Warszawskiego Ogrodu Botanicznego. Ta „zielona wyspa" o powierzchni prawie 6 ha, zlokalizowana jest w samym centrum Miasta, w rezydencjonalnej części osady fabrycznej. Park stanowi okazałe otoczenie reprezentacyjnej willi jednego z właścicieli fabryki, Karola Dittricha jr. Dziś zabytkowy pałacyk jest siedzibą Muzeum Mazowsza Zachodniego.

Park, położony nad rzeką Pisią, charakteryzuje łagodnie ukształtowana rzeźba terenu z naturalistycznym układem cieków wodnych i wieloma mostkami oraz okazały starodrzew z pomnikami przyrody.

Dzięki zakończonemu w 2007 roku procesowi rewaloryzacji parku udało się w dużej mierze przywrócić jego dawną świetność, a jednocześnie dostosować do współczesnych potrzeb mieszkańców Miasta. Na tyłach pałacyku Dittricha powstał amfiteatr, gdzie w sezonie letnim odbywają się niedzielne koncerty muzyki poważnej.

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Plac Jana Pawła II

Dawne targowisko położone na wprost byłej bramy wejściowej żyrardowskiej fabryki, wybrukowane "kocimi łbami". Było to również miejsce licznych manifestacji i wieców robotniczych. Odbył się tu m.in. pierwszy na terenie Mazowsza i Królestwa Polskiego strajk - strajk szpularek (23 - 28. 04. 1883 r.). Odbyły się tu także inne wielkie manifestacje m.in.: 1.05.1891 oraz 26.12.1905.

W roku 1924 targowisko przeniesiono na tzw. "Wilczy Kierz" (teren obecnego targowiska miejskiego), a plac nazwano imieniem wojewody mazowieckiego Władysława Sołtana. Od 1928 r. Plac Wolności, w czasie okupacji hitlerowskiej Pl. Adolfa Hitlera, od 18 lutego 1945 r. do 1998 r. Pl. Wolności. Obecnie Plac Jana Pawła II.

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Ochronka

Przedszkole dla dzieci pracowników zakładów lniarskich, zbudowane w 1875 r., następnie rozbudowane w 1885 r. Uczęszczały tu dzieci od drugiego roku życia, początkowo wszystkich, a później po jednym z każdej rodziny. W 20-tu klasach było 1200 dzieci. W 1889 r. Ochronkę zwiedził Szach Persji Masr - Eddin. Obecnie Miejskie Przedszkole nr 9.

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: https://fotopolska.eu

Babiniec

Budynek dla ok. 35 pań - wychowawczyń - przedszkolanek. Zbudowany w bezpośrednim sąsiedztwie ochronki w latach 80- tych XIX w.

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: https://fotopolska.eu

Budynek magistratu

Powstał ok. 1910 r. Pierwotnie na parterze po lewej stronie od wejścia mieścił się sklep fabryczny (detal), po prawej stronie od wejścia była Poczta. Na I piętrze urzędowali przedstawiciele władz miasta - prezydent i urzędnicy. Na II piętrze były mieszkania służbowe urzędników. Obecnie w całym budynku urzędują władze miasta.

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

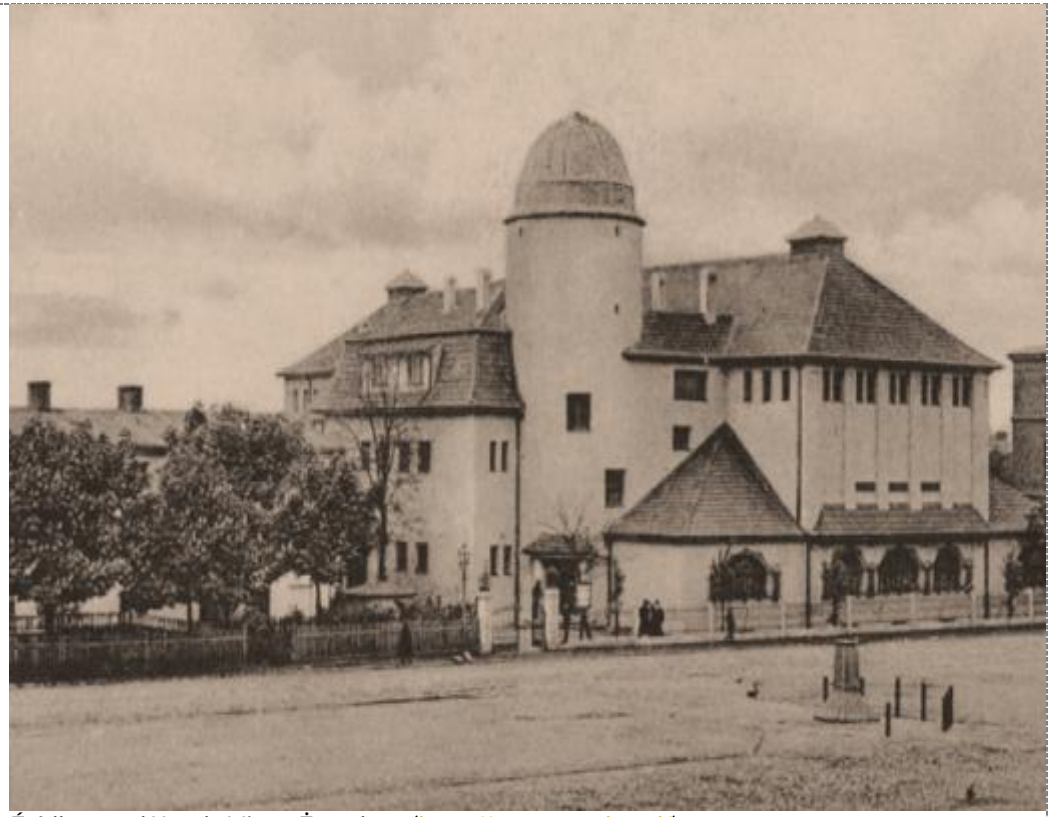

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Dom Ludowy im. Karola Dittricha tzw. "Ludowiec"

Pełnił funkcję domu kultury dla pracowników zakładów lniarskich. Wybudowany z funduszy jednego ze współwłaścicieli zakładów Karola Dittricha. Oddany do użytku w 1913 r. Znajdował się tu teatr, występowały i występują chóry "Echo" i "Lira", a obecnie w sali teatralnej działa kino "Len". Po 1945 r. Międzyzakładowy Dom Kultury, a obecnie Centrum Kultury.

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Kościół farny pw. Matki Bożej Pocieszenia

Świątynia powstała w latach 1900 - 1903 z fundacji rodziny Sobańskich i Karola Dittricha. Zaprojektowana przez Józefa Piusa Dziekońskiego, w stylu neogotyckim. Posiada dwie strzeliste, siedemdziesięciometrowe wieże. We wnętrzu znajdują się secesyjne witraże (kwiaty polskie), wykonane w pracowni Franciszka Białkowskiego, według projektu Jana Gumowskiego, ucznia Józefa Mehoffera. Wyposażenie kościoła utrzymane jest w stylu gotyckim.

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Kościół pw. św. Karola Boromeusza

Wzniesiony w 1891 r. w stylu neogotyckim, przebudowany w 1895 r. Pierwszy kościół parafii rzymsko - katolickiej w Żyrardowie. Wybudowany dzięki funduszom Karola Dittricha jr.

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Szpital fabryczny

Zbudowany w latach 1892 – 1894, wzorowany na jednym z najnowocześniejszych w tym czasie szpitali „Carla" w Dreźnie. Zespół budynków wzniesiony według wprowadzonego wówczas systemu pawilonowego, otoczony zielenią, wyposażony m.in. w instalację elektryczną, centralne ogrzewanie i kanalizację. W bezpośrednim sąsiedztwie szpitala w latach 80. XIX w., wzniesiono trzypiętrowy przytułek dla starców.

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Willa reprezentacyjna Karola Dittricha jr.

Zbudowana w latach 1885 – 1890 rezydencja Karola Dittricha jr. (1853-1918) Prezesa Towarzystwa Akcyjnego Zakładów Żyrardowskich „Hielle i Dittrich". Willa spełniała istotną funkcję reprezentacyjną, tu podejmowano najznamienitszych gości, tu zapadały najważniejsze decyzje dotyczące fabryki. Obiekt jest przykładem neorenesansowej miejskiej zabudowy reprezentacyjnej.

Obecnie w pałacyku znajduje się siedziba Muzeum Mazowsza Zachodniego (dawniej Muzeum Historii Ruchu Robotniczego, a potem Muzeum Okręgowe).

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Dworzec PKP

Zbudowany ok. 1920 r. w stylu dworku polskiego, wg projektu arch. Romualda Millera. Poczekalnia ozdobiona 4 kolumnami w stylu jońskim.

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Resursa

Zbudowana w latach 70-tych XIX w. placówka kulturalna dla lokalnej elity, w tym głównie dla urzędników fabrycznych, kadry inżynierskiej i okolicznej szlachty. Odbywały się tu m.in. przedstawienia teatralne, odczyty, bale i zabawy okolicznościowe, funkcjonowała bibliotek, a również można było zagrać w bilard. Przez wiele lat najbardziej reprezentacyjny budynek w Żyrardowie - wnętrza piękne sale z dekoracjami neorenesansowymi. Obok znajduje się budynek dawnej kręgielni.

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Kantor

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Zbudowany w 1885 r., rozbudowany w 1896 r. Siedziba dyrekcji i biura głównego - tzw. "mózg fabryki".

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: https://fotopolska.eu

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Stara przędzalnia

Pięciopiętrowy budynek wzniesiony w 1833 r., według projektu arch. Jana Jakuba Gaya, wielokrotnie przebudowywany i odbudowywany po zniszczeniach wojennych. Zmodernizowany po 1945 r. Obiekt połączony krytym pomostem z usytuowaną obok nową przędzalnią. W latach 2005 – 2009 r. budynek, rewitalizowany przez rodzinę Anny i Piotra Błażejewskich, pod funkcję mieszkalno-usługową.

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Źródło: https://fotopolska.eu

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Nowa przędzalnia

Wzniesiona w latach 1910 – 1914, połączona krytym pomostem z usytuowaną obok starą przędzalnią. Obiekt był najnowocześniejszym i największym budynkiem żyrardowskiej fabryki. Jako jeden z pierwszych w Polsce wykonany w konstrukcji żelbetowej, przystosowany do obciążeń powstałych w wyniku pracy kilku tysięcy wrzecion. Na dachu budynku znajdował się zbiornik przeciwpożarowy. W latach 2007 – 2009 rewitalizowany ze środków prywatnych pod funkcję mieszkalno-usługową.

Źródło: portal Urzędu Miasta Żyrardowa (https://www.zyrardow.pl/)

Philippe de Girard

Miejsce i data urodzenia:

Kim był?

Z czego zasłynął?

Miejsce i data śmierci:

Karol August Dittrich

Miejsce i data urodzenia:

Kim był?

Z czego zasłynął?

Miejsce i data śmierci:

Karol Dittrich Jr

Miejsce i data urodzenia:

Kim był?

Z czego zasłynął?

Miejsce i data śmierci:

Paweł Hulka - Laskowski

Miejsce i data urodzenia:

Kim był?

Z czego zasłynął?

Miejsce i data śmierci:

Karol Marczak

Miejsce i data urodzenia:

Kim był?

Z czego zasłynął?

Miejsce i data śmierci:

Jan Jakub Gay

Miejsce i data urodzenia:

Kim był?

Z czego zasłynął?

Miejsce i data śmierci:

Henryk hrabia Łubieński	Józef Procner
Miejsce i data urodzenia:	**Miejsce i data urodzenia:**
Kim był?	**Kim był?**
Z czego zasłynął?	**Z czego zasłynął?**
Miejsce i data śmierci:	**Miejsce i data śmierci:**

Karol Hielle

Miejsce i data urodzenia:

Kim był?

Z czego zasłynął?

Miejsce i data śmierci:

2. LEKCJA 2

INFORMACJE WPROWADZAJĄCE

- **Program zajęć dla klasy V SP**
- **Cele ogólne:**
  1) Budowanie więzi z miejscem, w którym żyją uczniowie
  2) Wzmocnienie tożsamości lokalnej wśród uczniów
  3) Pokazanie uczniom, że do osiągnięcia efektów konieczna jest współpraca
  4) Rozwijanie wśród uczniów zdolności do wysiłku intelektualnego w sytuacjach pełnych napięć
  5) Kształtowanie odporności emocjonalnej uczniów
  6) Przekazanie wiedzy nt. konstruowania i rozgrywania gier
- **Cele szczegółowe:**
  Uczeń:
  1) Utrwala informacje o mieście Żyrardów
  2) Doskonali umiejętność pracy w zespole, odpowiedniego podziału zadań
  3) Rozwija umiejętności współpracy, współdziałania, współodpowiedzialności
  4) Potrafi konstruować grę terenową
- **Metody pracy:** podające, poszukujące, aktywizujące
- **Formy pracy:** grupowa
- **Środki dydaktyczne:** kartony, kredki, flamastry, kostka do gry, obrazki z załącznika 1 z poprzedniej lekcji, encyklopedie, mapa miasta
- **Zakładane rezultaty:**
  1) Wzrost poziomu wiedzy nt. swojego miasta
  2) Zwiększenie poziomu świadomości wśród uczniów odnośnie wagi, jaką ma współpraca w osiąganiu celów

PRZEBIEG LEKCJI

Nauczyciel przypomina uczniom, że na ostatnich zajęciach rozmawiali o rewitalizacji i o tym, że działania prowadzone w ramach rewitalizacji odbywają się przy współpracy różnych podmiotów – władz miasta, przedsiębiorców, instytucji kultury, szkół, organizacji pozarządowych i samych mieszkańców. Oznacza to, że aby możliwa była poprawa warunków życia mieszkańców obszarów konieczne jest współdziałanie różnych podmiotów.

Nauczyciel podaje przykłady:

1) Mieszkańcy chcieliby, aby ich podwórko było pełne zielni, wyposażone w ławeczki i mały plac zabaw dla dzieci. W związku z tym mogą zwrócić się do władz miasta o pomoc finansową np. w ramach takiego działania jakim jest inicjatywa lokalna. Miasto może przyznać środki finansowe, za które mieszkańcy sami wyremontują swoje podwórko.
2) Władze miasta chciałyby pomóc osobom bezrobotnym znaleźć pracę, ale nie wiedzą, jak dotrzeć do tych osób oraz jaką formę pomocy im zaoferować, dlatego zwracają się do organizacji pozarządowych i Powiatowego Urzędu Pracy, czyli do podmiotów, które na co dzień pracują z osobami bezrobotnymi, aby wspólnie stworzyli projekt dla osób bezrobotnych.

Nauczyciel może podać jeszcze inne przykłady współpracy z terenu miasta np. szkoły z władzami miasta, szkoły z rodzicami, szkoły z organizacjami pozarządowymi.

Następnie nauczyciel informuje uczniów, że dziś będą mieli okazję przekonać się jak ważna jest współpraca, gdyż ich zadaniem będzie, w zespole, stworzenie zadania do gry terenowej. Jeśli któraś z grup nie dojdzie do porozumienia to gra nie będzie mogła zostać wcielona w życie.

Nauczyciel informuje dzieci o zasadach konstruowania gier oraz o ich rodzajach*. Mówi, że dziś sami będą mogli skonstruować grę terenową. Wyjaśnia, że do dyspozycji mają wszystkie wyłożone materiały (zdjęcia z poprzednich zajęć, kolorowe kredki, kartki a4, flamastry).

Nauczyciel dzieli klasę na 3 grupy. Każda grupa otrzymuje mapę Żyrardowa z zaznaczonymi punktami (od 1 do 15). Każdy punkt to miejsce omówione na poprzedniej lekcji. Uczniowie mają do dyspozycji zdjęcia z poprzedniej lekcji. Zadanie dla uczniów polega na:

1) Dopasowanie obrazka do punktu.
2) Ułożenie zadań do przydzielonych punktów
   - Grupa I: pkt. 1,2,3,4,5
   - Grupa II: pkt. 6,7,8,9,10
   - Grupa III: pkt. 11,12,13,14,15

Zadania mogą dotyczyć całego miasta albo miejsc z poszczególnych punktów zaznaczonych na mapie. Mogą to być krzyżówki, rebusy, zagadki wykorzystujące zdobytą dotychczas wiedzę o mieście albo zadania praktyczne np. policz witraże w kościele, przynieś 6 różnych liści, obiegnij plac 2 razy, itp.

Uczniowie przygotowują karty, na których zapisują wymyślone przez siebie zadania (na kartkach a4). Po skończonej pracy nauczyciel zbiera karty, by wykorzystać je w grze na następnej lekcji. Przez cały czas pracy służy uczniom pomocą i pilnuje przebiegu prac.

*Informacje na ten temat są dostępne: http://www.superbelfrzy.edu.pl/projektomania/gra-miejska-jak-stworzyc/

3. LEKCJA 3

INFORMACJE WPROWADZAJĄCE

- **Program zajęć dla klasy V SP**
- **Cele ogólne:**
  1) Zapoznanie uczniów z pojęciem rewitalizacja
  2) Budowanie tożsamości lokalnej wśród uczniów
  3) Wzbudzenie wśród uczniów zainteresowania historią swojego miejsca zamieszkania
  4) Kształtowanie poczucia wspólnoty oraz istnienia i znaczenia małej ojczyzny w życiu człowieka.
- **Cele szczegółowe:**
  Uczeń:
  1) Kształtuje umiejętność wyznaczania wspólnego celu, zarządzania czasem
  2) Rozwija umiejętność współpracy, współdziałania, współodpowiedzialności
- **Metody pracy:** podająca, aktywizująca
- **Formy pracy:** grupowa
- **Środki dydaktyczne:** trasa gry, karta do gry z zadaniami wymyślonymi przez uczniów
- **Zakładane rezultaty:**
  1) Wzrost poziomu wiedzy nt. swojego miasta
  2) Zwiększenie poziomu świadomości wśród uczniów odnośnie istoty swojego miejsca zamieszkania
  3) Zwiększenie poziomu świadomości wśród uczniów odnośnie wartości, jaką ma współpraca w osiąganiu celów

PRZEBIEG LEKCJI

Uwaga! Lekcja może zostać przeprowadzona po uprzednim przygotowaniu przez nauczyciela kart z zadaniami opracowanymi przez uczniów. Nauczyciel, jeśli uzna to za konieczne może zmodyfikować część zadań, tak aby nie wprowadzały one innych uczniów w błąd bądź, aby ich wykonanie nie wiązało się z czynnościami mogącymi zagrażać uczniom.

Nauczyciel zbiera dzieci przed budynkiem szkoły. Ustala zasady wyjścia poza teren szkoły, przypomina o zasadach bezpieczeństwa.

Nauczyciel rozdaje uczniom mapy (te same co na poprzedniej lekcji) i zadania. Wspólnie ustalają w którą stronę należy się udać, by dotrzeć do pierwszego punku zaznaczonego na mapie. Uczniowie korzystając z wcześniej skonstruowanej gry przystępują do rozgrywki zwiedzając przy tym miasto Żyrardów- mają okazję z bliska obejrzeć miejsca o których wcześniej rozmawiali. Utrwalają w ten sposób wiedzę zdobytą na poprzednich zajęciach.

Uczniowie dzielą się na grupy (takie same jak na poprzedniej lekcji). Celem grupy jest rozwiązanie poszczególnych zadań. Grupa, która najszybciej, poprawnie rozwiąże zadanie otrzymuje punkt. Następnie uczniowie idą do kolejnego punktu oznaczonego na mapie. Postępują tak do wykonania wszystkich zadań. W każdym miejscu nauczyciel przypomina jak nazywa się miejsce, w którym się obecnie znajdują, co się w nim znajduje i dlaczego jest to ważne miejsce dla miasta. Po wykonaniu wszystkich zadań wracają do szkoły. Grupa, która otrzyma najwięcej punktów otrzymuje nagrodę w postaci dyplomu. Jeśli nauczyciel zadecyduje inaczej może zorganizować inną nagrodę dla uczniów.

4. LEKCJA 4

INFORMACJE WPROWADZAJĄCE

- **Program zajęć dla klasy V SP**
- **Cele ogólne:**
  1) Poszerzenie wiadomości na temat miejscowości, w której mieszkają dzieci
  2) Budowanie relacji w grupie
  3) Zwrócenie uwagi na zachowanie zasad fair play podczas grania w grę planszową
  4) Rozwijanie umiejętności planowania
  5) Rozwijanie miękkich kompetencji (umiejętność pracy zespołowej, logiczne, algorytmiczne myślenie, zadaniowe podejście do stawianych problemów).
- **Cele szczegółowe:**
  Uczeń:
  1) Zna swoją miejscowość
  2) Wie, że warto dążyć do wyznaczonego celu
  3) Planuje swoje działania, sprawdza ich efekt
  4) Doskonali umiejętność pracy w parach lub zespole
- **Metody pracy:** podające, poszukujące, praktycznego działania
- **Formy pracy:** grupowe, indywidualne
- **Środki dydaktyczne:** mata do kodowania „kodowanie na dywanie", załącznik 3, pionki do gry, kostka
- **Zakładane rezultaty:**
  1) Wzrost poziomu wiedzy nt. swojego miasta
  2) Zwiększenie poziomu świadomości wśród uczniów odnośnie wagi miejsca zamieszkania
  3) Zwiększenie poziomu świadomości wśród uczniów odnośnie wagi, jaką ma współpraca w osiąganiu celów

PRZEBIEG LEKCJI

Nauczyciel wita się z dziećmi. Mówi im, że na dzisiejszych zajęciach zagrają w grę planszową.

Uwaga: Jeśli w sali jest tablica interaktywna można tą grę rozegrać na tablicy interaktywnej. Link do gry https://edu-sense.com/pl/akademia/wirtualna-mata-do-kodowania/bece5762

Nauczyciel rozkłada matę do kodowania pokratkowaną stroną do góry, rozdaje dzieciom kolorowe kartoniki i kartoniki z grafikami (materiał pomocniczy 01, 02, 03) oraz wydrukowany wzór, (karta pracy 01) i prosi o ułożenie na jego podstawie, na macie do kodowania, planszy do gry.

Nauczyciel dzieli uczniów na dwa zespoły, każdemu z zespołów daje po jednym pionku (może to być kubeczek) i prosi o postawienie ich na zielonych polach. Będą to pola startowe.

Nauczyciel tłumaczy uczniom na czym będzie polegała gra (zadaniem uczniów będzie dotarcie do domu, każdy zespół dociera do tego domu, który znajduje się w tej samej linii, co ich pionek). Pionek może przesuwać się po planszy po szarych polach. O ile pól przesunie się pionek, decyduje rzut kostką. Uczniowie, w zespole decydują natomiast, którędy poprowadzą swój pionek.

Na planszy znajdują się pola funkcyjne:

- **czerwony kolor** oznacza powrót na start, jeśli pionek skończy swój ruch na tym polu, będzie musiał rozpocząć wędrówkę od początku.
- **niebieski pole**, to zagadka. Jeśli uczestnik skończy swój ruch na tym polu, to musi na nią odpowiedzieć. Jeśli odpowiedź będzie błędna, cofa się o dwa pola.

Wygra ten zespół, który jako pierwszy dotrze do domu. Pionek może „wejść” do domu tylko wtedy, kiedy liczba oczek na kostce zaprowadzi go idealnie na to pole, jeśli będzie za duża, to traci kolejkę i próbuje szczęścia w kolejnej.

Uczniowie losują pytania podając liczbę od 1 do 12. Nauczyciel wybierając pytania musi wziąć pod uwagę wiek i możliwości rozwojowe swoich uczniów.

Przykładowe pytania do gry:

1) Co to jest rewitalizacja?
2) Jakie sfery obejmuje rewitalizacja?
3) Jaka rzeka przepływa przez park K. Dittricha?
4) Wymień 3 zabytki charakterystyczne dla Żyrardowa.
5) Powiedz, w jakim województwie znajduje się miejscowość, w której mieszkacie.
6) Wymień 3 ważne osoby, które historycznie związane są z miejscowością, w której mieszkacie.
7) Jak nazywa się pierwszy zbudowany w Żyrardowie kościół parafii rzymsko- katolickiej?
8) W jakim stylu wybudowano kolumny zdobiące poczekalnię dworca kolejowego w Żyrardowie?
9) Kim był Philippe de Girard?
10) Jaki rodzaj tkanin produkowano w żyrardowskich fabrykach?
11) Kim był Karol Dittrich?
12) Jak nazywała się architekt, który zaprojektował żyrardowskie hale produkcyjne i budynki dla robotników?
13) Jak nazywa się główny plac miejski przy którym mieści się Kościół p.w. Matki Bożej Pocieszenia tzw. duży kościół?
14) Od czyjego nazwiska wzięło nazwę miasto Żyrardów?
15) Jak nazywał się pierwszy burmistrz Żyrardowa?
16) Jak nazywał się znany reżyser urodzony w Żyrardowie, który wraz z żoną założył ośrodek realizacji filmów przyrodniczych w Żyrardowie?

Załącznik 3

Karta pracy 01

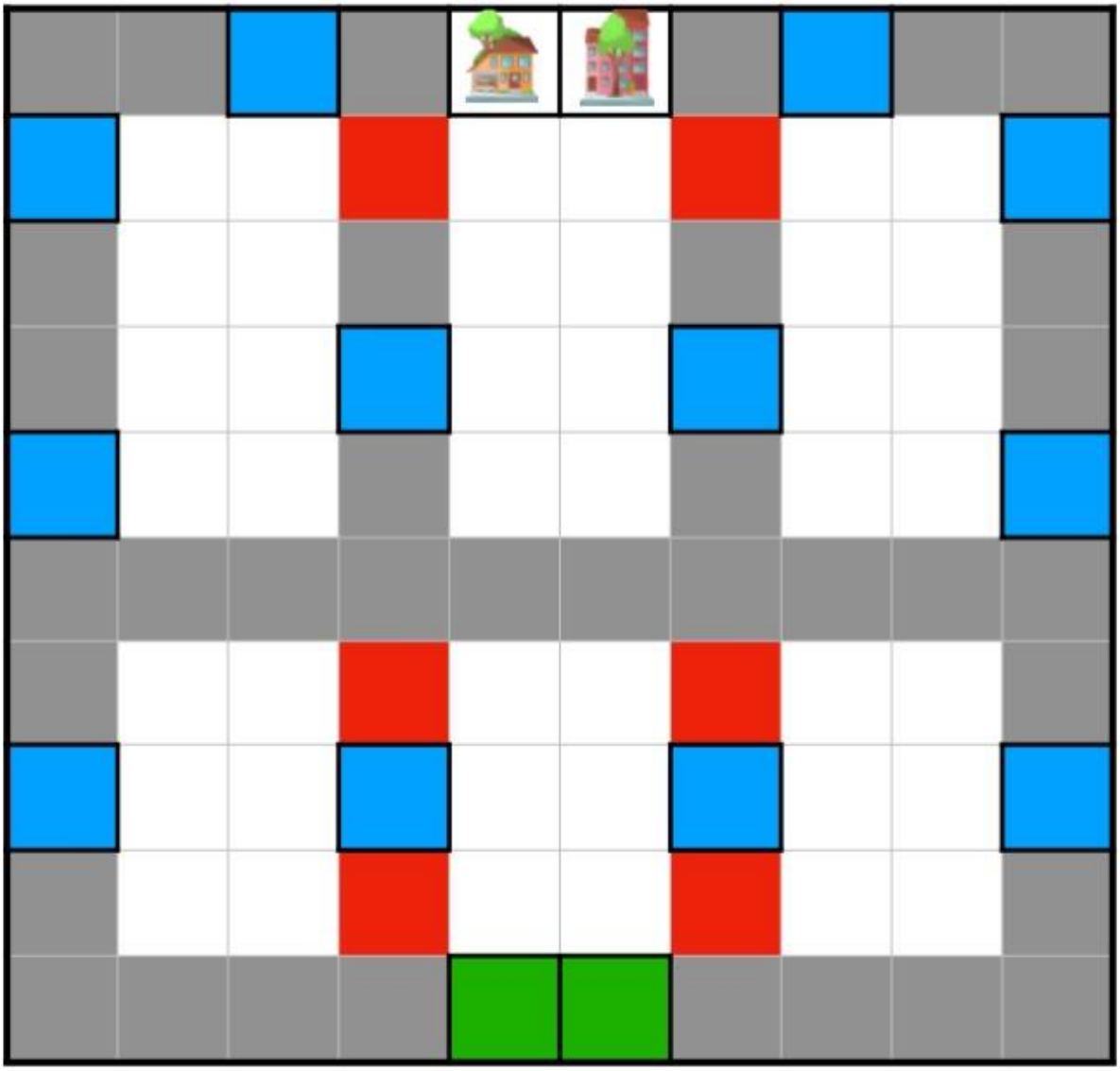

Materiał pomocniczy 1

Materiał pomocniczy 2

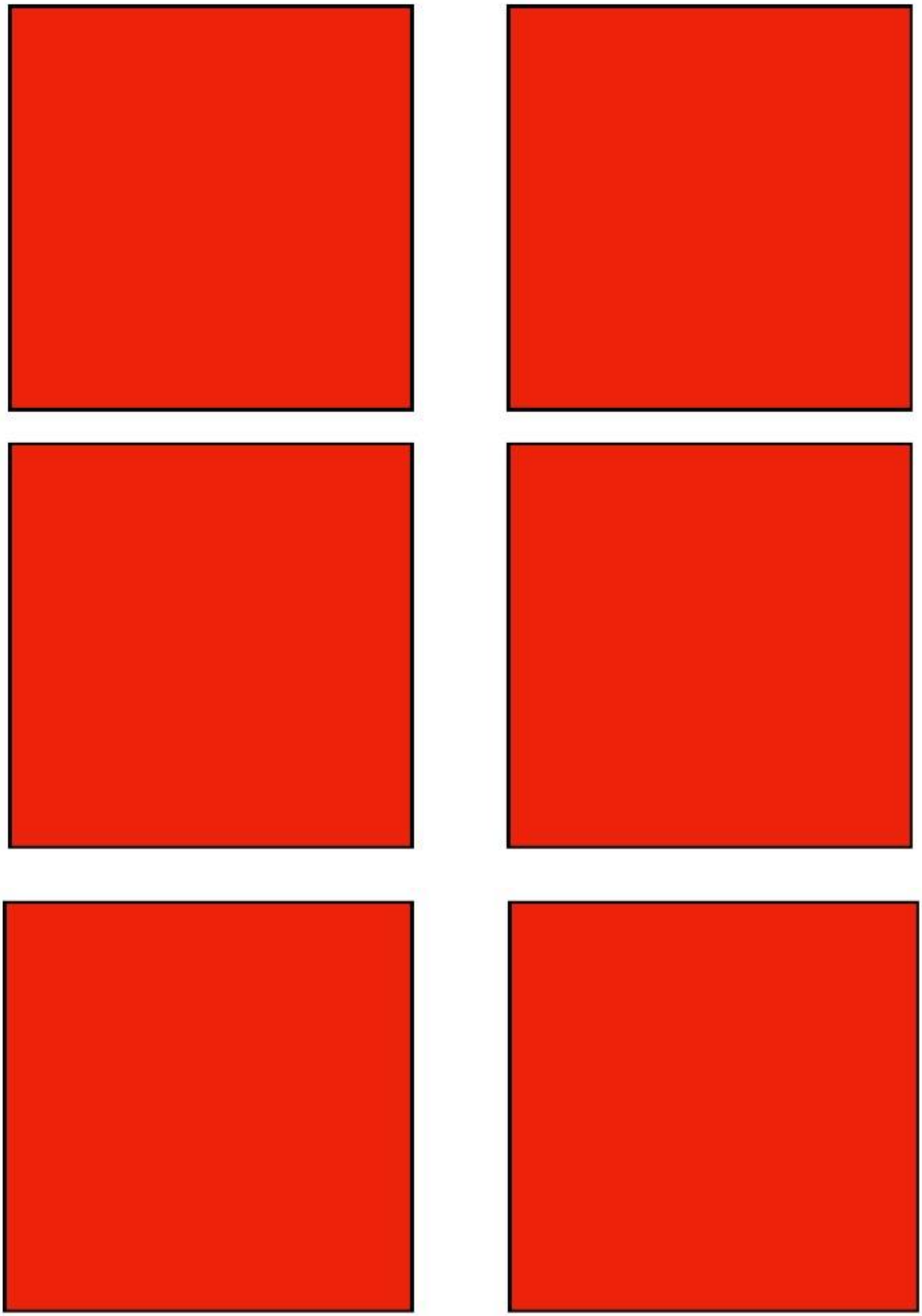

Materiał pomocniczy 3